

02 Ekim 2017

GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610- **26331**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-7894)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 05.10.2016 tarihli ve 43452547-120.07-59221 sayılı yazısı.

Şanlıurfa Milletvekili Sayın İbrahim AYHAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/7894 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-7894 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

Soru 1:

Bilindiği üzere, ekonomik olduğu için, bir çok motorlu taşıt sahibi LPG yakıtını tercih etmektedir. Ancak LPG deki yüksek vergiler ve fiyat artışları nedeni ile LPG her geçen gün ekonomik olma özelliğini yitirmektedir.

Enerji Piyasaları Denetleme Kurulunun verilerine göre "AB ve Türkiye Mart Ayı(2016) LPG (Otogaz) Fiyat Karşılaştırılması" nda Türkiye, 20 ülke arasında toplam fiyat açısından birinci sırada, vergi oranı açısından Litvanya'dan sonra ikinci sırada gelmektedir. Ancak Litvanya en yüksek vergi oranına sahip olmasına karşın vergisiz fiyatının düşük olması nedeniyle toplam fiyatta Türkiye'nin yarı fiyatıdır.

Avrupa'da en yüksek fiyatlı LPG Türkiye'de bulunmakta, Türkiye'de ise en yüksek fiyatta LPG satışları Şanlıurfa ilimizde gerçekleşmektedir. Serbest fiyat uygulaması kapsamında, rekabetin etkisi ile neredeyse bütün illerde akaryakıt istasyonları LPG yi farklı fiyatlardan satışa sunmaktadırlar. Ancak Şanlıurfa il merkezinde bütün akaryakıt istasyonları LPG yi üst limitten, aynı fiyata satmaktadırlar. Kamuoyunda Akaryakıt istasyonlarının dernekleşme yoluyla LPG de ortak fiyat belirledikleri, belirlenen fiyatın altında satış yapan istasyonlara müeyyide uyguladıkları iddia edilmektedir. Şanlıurfa'nın ilçeleri ve çevre illerde 1,9 TL ye LPG satın alınabiliyorken, Şanlıurfa il merkezinde en düşük 2,35 TL den LPG satın alınabiliyor.

Bu durum Şanlıurfalı LPG tüketicilerini ciddi olarak mağdur etmektedir. Ayrıca Akaryakıt istasyonlarının kendi aralarında almış oldukları karar doğrultusunda belirlemiş oldukları ortak fiyat uygulaması da rekabet koşullarını ortadan kaldırmakta, haksız kazançlara yol açmaktadır. Bu bağlamda;

- LPG fiyatlarında Türkiye'nin Avrupa birincisi, LPG vergilerinde Avrupa ikincisi olmasını nasıl değerlendiriyorsunuz.

Cevap 1:

Ülkemiz vergisiz LPG fiyatlarında aşağıda verilen tabloda da görüleceği üzere birçok Avrupa ülkesinin gerisinde yer almaktadır. Zira 2016 Mart ayı Türkiye vergisiz LPG fiyat ortalaması 1,12 TL/LT iken, Fransa 1,65 TL/LT, İspanya 1,40 TL/LT, Hırvatistan 1,27 TL/LT, Macaristan 1,24 TL/LT, Slovakya 1,19 TL/LT, Slovenya 1,18 TL/LT, Romanya 1,17 TL/LT, Estonya 1,16 TL/LT ile ortalama LPG fiyatıyla Türkiye'nin üstünde yer almaktadır. Dolayısıyla soru önergesinde iddia edildiği üzere Türkiye vergisiz fiyatlarda Avrupa birincisi değildir.

Ülke	Vergisiz Fiyatlar (TL/LT)	Ülke	Vergisiz Fiyatlar (TL/LT)
Fransa	1,65	Belçika	1,06
İspanya	1,4	Lüksemburg	1
Hırvatistan	1,27	Letonya	0,96
Macaristan	1,24	İtalya	0,95
Slovakya	1,19	Portekiz	0,95
Slovenya	1,18	Çek Cumhuriyeti	0,94
Romanya	1,17	Hollanda	0,89
Estonya	1,16	Bulgaristan	0,76
Türkiye	1,12	Litvanya	0,66
Almanya	1,08	Polonya	0,65

Bununla birlikte vergilendirme ile ilgili hususlar Maliye Bakanlığı'nın görev, yetki ve sorumluluğundadır.

Soru 2:

LPG fiyatlarında, tüketici lehine herhangi bir düzenleme çalışmanız mevcut mudur?

Cevap 2:

5307 Sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 10 uncu maddesi gereği LPG alım satımında fiyatlar, erişilebilir dünya serbest piyasa koşullarına göre oluşur. Söz konusu madde aynı zamanda, rafineriler ve dağıtıcıların, lisansları kapsamında yaptıkları piyasa faaliyetlerine ilişkin fiyatları, erişilebilir dünya serbest piyasalarındaki fiyat oluşumunu dikkate alarak, tavan fiyatlar olarak Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna (EPDK) bildirmelerini hükme bağlamıştır.

Aynı madde ayrıca "LPG piyasasında faaliyetleri veya rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran veya doğurabilecek nitelikte anlaşma veya eylemlerin piyasa düzenini bozucu etkiler oluşturması halinde, gerekli işlemlerin başlatılmasıyla birlikte, her seferinde iki ayı aşmamak üzere, faaliyetlerin her aşamasında, bölgesel veya ulusal düzeyde uygulanmak için taban ve/veya tavan fiyat tespitine ve gerekli tedbirlerin alınmasına Kurum yetkilidir." hükmünü amirdir.

EPDK, bu kapsamda Kanunun kendine vermiş olduğu görev ve yetkileri yerine getirmek amacıyla çalışmalarını sürdürmekte ve Kanunun kendisine vermiş olduğu piyasanın izlenmesi ve gözetimine ilişkin faaliyetlerini devam ettirmektedir.

Soru 3:

Şanlıurfa'daki LPG fiyatları ile ilgili olarak bakanlığınıza iletilmiş herhangi bir şikayet mevcut mudur? Mevcut ise sayısı kaçtır? Bu şikayetlerle ilgili olarak ne gibi işlemler yapılmıştır?

Cevap 3:

Şanlıurfa ilinde LPG fiyatlarına ilişkin olarak EPDK'ya gelen şikâyetler büyük çoğunlukla rekabet ihlalleriyle ilgili olup, bu kapsamda söz konusu şikâyetler, Rekabet Kurumu nezdinde girişimlerde bulunulması için yönlendirilmektedir.

Sorular 4, 5:

- Akaryakıt istasyonlarının kendi aralarında karar alarak ortak fiyat belirlemeleri, bu karara uymayanlara müeyyide uygulamasının yasal dayanağı var mıdır? Var ise bu yasal dayanaklar nelerdir?

- Kamuoyunda yer alan, "akaryakıt istasyonlarının kendi aralarında karar alarak ortak fiyat belirledikleri, bu karara uymayanlara müeyyide uyguladıkları" iddiaları ile ilgili olarak herhangi bir inceleme veya soruşturma başlatmayı düşünüyor musunuz?

Cevaplar 4, 5:

Akaryakıt istasyonlarının kendi aralarında karar alarak ortak fiyat belirlemeleri ve bu karara uymayanlara müeyyide uygulamaları "*rekabeti sınırlayıcı anlaşma*" ve "*uyumlu eylem*" tanımına girmekte olup, 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun uyarınca suç teşkil etmektedir. Dolayısıyla sektörde bu tür ortak hareket etmeye dönük anlaşmaların varlığı tespit edilirse Rekabet Kurumu tarafından gerekli inceleme ve soruşturma yapılmaktadır.